

Gorenjski GLAS

IZ DANAŠNJE STEVILKE:
Ob 25-letnici Leninove smrti — Frontni plani — Borci so zborovali — Pred občnimi zbori sindikalnih podružnic — Prve kmetijsko obdelovalne zadruge — Posvetimo čim večjo pozornost vaškim izobraževalnim tečajem — Martel: Nova borba za Kočevski Rog — Iz naših krajev in tovarn — Kulturni pregled — Tedenska kronika itd.

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 3

Kranj, 20. januarja 1949

Cena din 2.—

Ob 25-letnici Leninove smrti

(MOSKOVSKI SPOMINI)

Sovjetsko ljudstvo počasti vsako leto obletnico Leninove smrti z množičnimi prireditvami v gledališčih, v klubih in v podjetjih. To so znameniti „Leninovi dnevi“, dnevi, posvečeni spominu velikega organizatorja Oktobrske revolucije in ustanovitelja prve socialistične države. Trajajo od 20. do 25. januarja. Ni sovjetskega državljan, ki si v teh dneh ne bi prizadeval, da bi čim lepše počastil spomin velikega osvoboditelja narodov Sovjetske zveze in učitelja delovnega ljudstva vsega sveta.

V teh „Leninovih dneh“ potujejo državljani Sovjetske zveze iz najoddaljenjših zveznih in avtonomnih republik in krajin v Moskvo, da bi obiskali predvsem Mavzolej na Rdečem trgu, se tam poklonili geniju velikega Lenina in videli njegovo balzamirano truplo pod steklenim pokrovom. Milijoni ljudstva se v dolgih vrstah počasi in molče pomikajo mimo Leninove krste, do katere prideš po marmornatih stopnicah in hodnikih. Ko pridejo do stopnic, ki vodijo k izhodu, navadno zadržijo še bolj korak, da bi si zapečatili v spomin mirno speči obraz svojega pokojnega voditelja.

Ob takih prilikah sem večkrat videla stare ženske najrazličnejših narodov Sovjetske zveze, ki so potovale iz oddaljenih krajev v Moskvo v ta namen. Gledala sem jih in čutila sem, da se zavedajo velike izgube, ki je doletela Sovjetsko zvezo pred 25 leti. Spoštljivo so se pred Leninovo krsto prekrizale in šepetale: „Slava večna Tebi, slava Tvojemu spominu, naš Lenin.“

Tudi moja prva pot, ko sem prišla v Moskvo, je bila pot v Mavzolej na Rdečem trgu. V nadaljnjih letih mojega bivanja v Moskvi je bila ta pot vsako leto moja moralna dolžnost.

Načini, kako počastijo državljani Sovjetske zveze obletnico Leninove smrti, so razni. Navada pa je — prešla je že običaj — da okrasijo doma in v klubih Leninovo sliko s cvetjem in da nalepijo na stene Leninove parole o revoluciji, bodočnosti človeštva in o gradnji prve socialistične države. Take parole se v gledališčih, v kino dvoranah, v klubih, v tovarnah, zavodih, v domovih kulture in drugod spominjajo na zmago, na končane nadčloveške boje delavcev in kmetov ter inteligence Sovjetske zveze za novo, socialistično stvarnost, na napore sovjetskih ljudi za gospodarski, politični in kulturni razvoj vseh narodov Sovjetske zveze.

Bilo bi zelo napačno, če bi si kdo mislil, da prihajajo v Leninovih dneh na dan običaji nekdanjega malikovanja. Kakor je sploh napačno predstavljati si ruske ljudi in narode Sovjetske zveze sploh kot nezavedno čredo pasivnih bitij. Narodi Sovjetske zveze so izredno aktivni, temeljito misleči. Zato cenijo, kakor se spodobi svobodnim in samostojnim ljudem, ogromno delo in ogromne napore velikega genialnega človeka, ki je izšel iz njihove srede, ki ni hotel biti in tudi ni bil reformator v starem pomenu te besede, ki ni stremel za tem, da bi on osvobodil ljudstvo, marveč je ljudstvo le učil, da se more in mora samo osvoboditi in mu je tudi kazal način, po katerem se lahko osvobodi. Ljudstvo ga je poslušalo, se ravnalo po

Frontni plani - osnova za izgradnjo socializma na vasi

Kritična opažanja pri sprejemanju planov vaških OF odborov v kranjskem okraju.

V kranjskem okraju je že nekoliko osnovnih frontnih organizacij sprejelo letošnje delovne pane. Med prvimi je bil OF odbor na Jezerskem, za njim Poljane, Kokrica in rajonski odbori OF mesta Kranja (Stružovo, Prmskovo, Stražišče, center, Planina, Rupa). Pri vseh teh osnovnih organizacijah pa so se pokazale v veliki meri napake, ker niso pravilno začele z delom, tako v organizacijskem smislu, kakor tudi v resnosti z ozirom na važnost teh planov. Izkušnje, ki smo jih pridobili iz lanskoletnega polletnega plana, niso nikjer pravilno izkoriščene, kar bi morala biti podlaga v letošnjem letu za naše načrtno delo.

Zlasti na vasi morajo biti letošnji plani nov prispevek za čim boljše delo na vasi, za socialistično rekonstrukcijo našega kmetijstva. Plansko delo, ne samo pri raznih akcijah, temveč tudi pri politični vzgoji, da bo naš kmet letos sproti spoznaval cilje socialistične graditve, napore in uspehe delovnega ljudstva v tej graditvi, da mu bodo jasni gospodarski ukrepi in uredbe, pa tudi politični dogodki doma in v svetu. Vse to pa so naše prve osnovne organizacije, ki so med prvimi sprejemale frontne pane pri nas, izpustile iz vida ter so le okvirno in nerealno zajele nekaj postavk.

Vsekakor pa je pohvalno omeniti, da je OF odbor na Jezerskem že pri kraju preteklega leta pristopil in izdelal svoj frontni plan za bodoče leto. Plan je v glavnem zajel prosvetno vzgojno delo, množične delovne akcije, medtem ko ni konkretno zajeto delo za zadržni dom ni prav nič poudarjeno organizacijsko delo.

OF odbor Poljane, ki je v tem letu začel z izdelavo plana, pa se je v glavnem omejil na 5000 ur prostovoljnega dela, s katerim so se aktivisti OF obvezali pri gradnji zadržnega doma. O ostalih treh stvareh plan me pove ničesar.

Mnogo bolje so se lotili sprejemanja plana vaški odbori OF na Mlaki, Bobovku in Kokrici. Le-ti so strnjeni v

njegovih naukih in danes žanje bogate sadove zato, ker je korakalo po Leninovi poti, po njegovi smrti pa po poti njegovega najboljšega učenca Stalina.

V Sovjetski zvezi je nastala nova družba: socialistična. V njej nastaja nov človek, resnično svoboden, pogumen, smel, resnično samostojen, prost vseh spon kapitalističnega duševnega suženjstva. Ta človek je premagal in bo tudi v nadalje premagoval vse svoje sovražnike. Na svetu ni sile, ki bi mu mogla prevzeti ogromne pridobitve njegove revolucije, njegovega dela. Ni je in je tudi ne more biti. Njegovi sovražniki, pa naj se šopirijo kolikor koli hočejo, so napram njemu smešne karikature. Stare sovjetske kolhoznice prav tako kakor mlade so tisočkrat bolj svobodne, nego najbogatejša dolarska princesa.

Vsi sovjetski ljudje vedo, da so šli po pravi poti na pobudo velikega Lenina. Vsji ti ljudje se zavedajo, vedo, da je bil Lenin velik mislec, velik politik, velik borec in velik prijatelj de-

lovnega ljudstva. Še vse večji se jim mora zdeti, če primerjajo njegova dela z deli njegovih sovražnikov v življenju in po njegovi smrti. Uspehi njegovega dela so vidni in otipljivi. In danes vedo bolj kot kdaj prej, da je Leninova in Stalinova pot edino pravilna. Saj vodi ta pot v mir in blagostanje vsega človeštva.

Zategadelj se ni treba čuditi, če je ime Lenin tako pri srcu vsakemu sovjetskemu državljanu. Čuditi bi se morali le, če ne bi bilo tako.

Od tod veselo dejstvo, da v Leninovih dneh delavci in delavke, kolhozniki, kolhoznice in duševni delavci tekmujejo izredno, da bi še bolj povečali produkcijo tovarn, pridelek polja in sadove duševnega dela. Zato obiskujejo sovjetski ljudje sicer vedno, v Leninovih dneh pa še bolj, poleg Mavzoleja tudi Leninov muzej, a v klubih čitajo knjige njegovih genialnih del. V Leninovem muzeju vidiš razstavljeni njegova dela in njegove osebne stvari: kabinet, kjer

so nad 1000 ur pri popravilu vaških cest in sečnji lesa.

Rajonski odbori OF mesta Kranja so prav tako v celoti zajeli vse točke programa, ki jih mora vsebovati vsak dober frontovski plan, t. j. delo na politično-vzgojnem polju, organizacijsko delo in raznih prostovoljnih akcijah. Vsi ti plani pa niso popolni in realni, ker še niso bili sprejeti in obravnavani na množičnih sestankih, kjer bi se dobila realna slika zaktiviziranih delovnih ljudskih množic. To je v glavnem tudi napaka vseh ostalih osnovnih frontovskih organizacij, ki so se pri nas prve lotile sprejetja planov. Nujno je potrebno, da se čimprej ta važna naloga obravnava na množičnih sestankih, ker le na ta način in s pravilnim tolmačenjem važnosti vaških delovnih načrtov za izgradnjo socializma na naši vasi bomo dobili realno sliko o moči naših delovnih množic, ki so že dale nešteto dokazov svojih velikih zmognosti in revolucionarnih sposobnosti.

Pred občnimi zbori sindikalnih podružnic

Vse sindikalne podružnice se pripravljajo na občne zборе, kateri se bodo vršili po planu in sicer v drugi polovici januarja in v februarju. Pri pripravi se čestokrat opaža suhoparnost, katera se izraža v samem tehničnem pripravljanju, brez vsebinsko političnega dela, kar nas že v naprej opozarja na neuspeh. Priprava za občne zборе mora biti na eni strani manifestacija naših uspehov v letu 1948 pa tudi napak, ki so bile storjene pri sindikalnem delu, teh pa je bilo v preteklem letu mnogo. Sindikalne grupne komisije in celo referenti so bili čestokrat nedelavni in je bilo težišče vsega sindikalnega dela na par članih. Marsikje je nepravilno pojmovanje socialističnega tekmovanja kot stalnega načina dela, nepravilno pojmovanje uvedbe tehničnih norm, grupacija delovnih mest, zaščite dela in nesistematično proglaševanje in populariziranje udarnikov. Še vedno v večini podružnic ni postavljena tovarniška kontrola kot sistem borbe proti simulantom in delomrznežem, še vedno

so nedelavne naše družbene kontrole, katere imajo nalogo razkrinkavati vse škodljivce in saboterje. Vse premala skrb in upliv na upravo se vodi za gradnjo delavskih stanovanj, ustanavljanja industrijskih magazinov, ekonomij in delavskih restavracij. Nobena podružnica ni dovolj odločno zahtevala ustanovitve dečjih jasl in DID-ov, premajhna skrb je tudi za fizikulturo, knjižnice, rdeče kotičke itd. Marsikje nimajo urejene kartoteke članstva in ne poznajo tistih delavcev, ki niso člani sindikata, tudi članarina se marsikje ne pobira po zaslužku. Sindikalno organizacijo si marsikje tolmačijo kot preskrbovalni organ, ne pa kot najmočnejšo množično organizacijo, katera si je osvojila program partije. Iz takega pojmovanja nujno izvira nedovoljna skrb za ideološko vzgojo članstva.

Vse zgoraj navedene pomanjkljivosti je potrebno pregledati in takoj preiti v odločno borbo proti vsem pojavom od revolucionarnega programa.

(Nadaljevanje na drugi strani)

je Lenin delal, a pod steklom najvažnejše dokumente iz dobe Velike oktobrske revolucije: odlok o razdelitvi zemlje kmetom, dekret o miru, odlok o podržavljenju tovarn, železnic, bank itd. Te dokumente ljudje čitajo in vidijo, da so vsi že davno uresničeni. Saj gre sovjetsko ljudstvo po Leninovi poti, pod vodstvom Partije boljševikov od zmage do zmage.

Veliko Leninovo delo nima primere v zgodovini človeštva. Sadovi, bogati sadovi tega dela bodo večni kažipot svobodoljubnim narodom vsega sveta, ki so nanjo že stopili in po kateri bodo šli in prišli do zmage. V teh, njegovemu spominu posvečenih dneh se zavedamo, da veljajo ti dnevi tudi nam, narodom Jugoslavije, ki spadamo med njegove najdoslednejše učence. Skupaj z narodi Sovjetske zveze in vsemi miroljubnimi in svobodoljubnimi narodi se klanjajo njegovemu spominu tudi mi, prepričani, da bosta spomin nanj in na njegovo delo večno živela. **Amalija Regentova.**

Borci so zborovali . . .

Redna letna skupščina mestnega odbora Zveze borcev mesta Kranja

Za dan 13. januarja 1949 l., je mestni odbor Zveze borcev Kranj sklical svojo redno letno skupščino, ki se je vršila v gornji dvorani Sindikalnega doma. Udeležba s strani članov je bila številčno dobra, saj je bilo navzočih približno 250 članov.

Zasedanje je otvoril predsednik mestnega odbora ZB tov. Toplak in pozdravil vse navzoče člane ter zastopnike množičnih organizacij. Po sprejetem predlogu je bilo po vzklikanju izvoljeno delovno predsedstvo s predsednikom tov. Brovcem, ki je navzoče pozdravil v imenu mestnega odbora OF, Mestnega ljudskega odbora in mestnega komiteta KPS. V kratkih besedah je načelno podal smernice, po katerih naj bi potekala skupščina, katere naloga je v glavnem ugotoviti pomanjkljivosti in sprejeti nove naloge kot revolucionarni del garde delavskega razreda v tretjem letu Titove petletke.

Borbene pozdrave skupščini je izročil v imenu okrajnega odbora Zveze borcev org. sekretar tov. Dobro, v imenu mladinske organizacije našega mesta je izročil tople pozdrave sekretar tov. Fende, ki je poudaril, da mladinska organizacija danes v težki borbi za izgraditev socializma v naši državi gleda ravno v organizaciji Zveze borcev svojega učitelja, prekaljenega predvodnika v lepšo bodočnost. V imenu Okrajnega sindikalnega sveta pa je skupščini želela uspešno delo tov. Rometova.

Nato je podal obširen referat tov. Toplak Stanko. Obširno je analiziral potek naše osvobodilne borbe, ki je revolucionarno preporedila narode Jugoslavije in izvršila bistvene spremembe družbenega življenja v naši državi. Rekel je med drugim, da je prav organizacija Zveze borcev bila poklicana, da postane, poleg ostalih organizacij, gonilna sila socialističnega tekmovanja in udarništva, ki sta odraz novega odnosa do dela. Prav tako je podrobneje analiziral položaj in delo organizacije v našem mestu. Poleg uspehov, ki jih je dosegel mestni odbor pri razširjanju organizacije, je navedel tudi pomanjkljivosti, ki so se predvsem pokazale v nezadostni mobilizaciji članov Zveze borcev za razne delovne akcije in za delo na ostalih sektorjih.

Po njegovem referatu je bilo podano še blagajniško poročilo mestnega odbora Zveze borcev, ki je pokazalo, da je organizacija samo s kulturnimi prireditvami, kot je bil „Partizanski teden“, ter prostovoljnimi prispevkji zbrala toliko, da je nekajkrat mogla obdarovati sirote padlih partizanov in pomagati članom, ki so pomoči potrebovali.

V diskusiji je tov. Pagon France, tajnik, razložil vse težkoče, pred katerimi je stal mestni odbor pri izvrševanju nalog, in opisal vso dejavnost mestnega

odbora od ustanovitve organizacije pa do te skupščine.

V nadaljnji diskusiji je tov. Božič orisal delo, ki ga je opravila Zveza borcev pri organizaciji in izvajanju predvojaške vzgoje v Kranju, ki je med vsemi nastavnimi centri v okraju prioboril prehodno zastavico. Poudaril je ves trud, ki so ga imeli zastavnik predvojaške vzgoje, člani Zveze, ter rekel, da bi mogli biti doseženi še lepši uspehi, ako bi bili na tem področju zainteresirani prav vsi člani.

O delu organizacije pri pomaganju ljudske oblasti so diskutirali še tovariši Skofic Janez in Torkar in poudarjali potrebo še večje aktivnosti na tem področju. Tudi drugi člani so diskutirali o delu dosedanjega mestnega odbora o uspehih in pomanjkljivosti njegovega dela in naglašali, da se vsak posamezni član mora zavedati v izvrševanju vsakdanjih nalog, da je mnogo žrtvoval v času Osvobodilne vojne in imeti pred očmi žrtve naših padlih tovarišev.

Po zelo živahni diskusiji je delovni predsednik pozval kandidacijsko komisijo, da predloži skupščini predloge za novi mestni odbor. Po podanih predlogih je z burnim vzklikanjem bil izvoljen novi mestni odbor Zveze borcev v sledečem sestavu: Božič Franc kot predsednik in člani: Boštjančič Stane, Likar Stanko, Sparovec Blaž, Smid Franc, Pagon Slavka, Toplak Stanko, Poličar Vinko, Sinkovec Stane, Skofic Janez, Urbanc Jože in Kne Peter.

Skupščina je nato pod vodstvom novoizvoljenega odbora prešla k volitvam delegatov za okrajno skupščino. Izvoljenih je bilo 80 delegatov, t. j. na vsakih deset članov en delegat.

V zaključni besedi se je predsednik mestnega odbora tov. France Božič zahvalil za zaupanje članstva. V kratkih besedah, v katerih je pozval vse navzoče pa one, ki so na dan zasedanja stali ob strojih v tovarnah, na svojih delovnih mestih, k še vztrajnejšemu delu na kulturno-prosvetnem področju, zbiranju dokumentov iz NOB-e, izvajanju predvojaške vzgoje ter istočasno predlagal, da se sprejme sklep o nadaljnji krepitvi organizacije, združevanju delovnih akcij in sklepe o drugih nalogah organizacije Zveze borcev. Sklepe je skupščina sprejela z velikim aplavzom.

Nato je bila prečitana resolucija republiškega odbora Zveze borcev, ki je bila prav tako soglasno sprejeta.

Po končanem zasedanju je za udeležence skupščine in partijskega tečaja bil predvajan prvi slovenski umetniški film „Na svoji zemlji“.

Dopisuje v „Gorenjski glas“!

ne smejo ostati na papirju, ampak se morajo takoj izprojavati v življenje. Dosledno izvajanje sklepov in nalog v letu 1949 pa bo mogoče edino tedaj, če bomo izvolili v naše odbore zavedne delavce, ki bodo sposobni mobilizirati celotno delavstvo pri delu, katerega postavlja pred nas Partija.

Priprave na občni zbor pa zahtevajo poleg politične analize stanja v podjetju pregledati tudi kartoteko članstva, napraviti seznam volivnih upravičencev, posebno skrb posvetiti delavcem, ki niso organizirani v sindikatu, bodisi radi malomarnosti odbora ali drugega vzroka. Pripravi poročilo celotnega odbora in blagajniško poslovanje in pregled ali članstvo pravilno plačuje članarino po zaslužku in k vsem ostalim tehničnim pripravam, da bodo občni zbori tako v tehničnem kakor tudi v političnem pogledu izraz reorganizacije delavskega razreda, manifestacija Partiji in mednarodnemu delavskemu gibanju ter odgovor vsem onim, ki skušajo ponarejati številke o planu, odgovor vsem, da delovno ljudstvo okraja Kranj gradi in prispeva k čimprejšnji izvedbi socializma. D. R.

Prve kmetijsko obdelovalne zadruge v kranjskem okraju

Pred dnevi so bile osnovane prve kmetijsko obdelovalne zadruge tudi v našem okraju.

V republiškem časopisu in po radiu smo lahko že večkrat slišali, da se tu in tam ustanovljajo KOZ in da se povsod združujejo napredni kmetje. Naš okraj v tem noče zaostajati. Kakor ni zaostajal v oboroženi borbi, tako noče zaostati v gospodarski.

Zakaj se naši kmetje združujejo v KOZ? Zato ker hočejo, da je naša borba čimprej končana, ker vedo, da je v skupnosti moč in da bodo tako v skupnosti lahko koristili drug drugemu. Bil sem na več sestankih kmetov, kjer so ustanovljali te zadruge. V lepi Poljanski dolini, kjer je bila borba za časa okupacije še posebno trda, so tudi gospodarsko borbo pričeli med prvimi. V vaseh Srednja vas, Žabja vas, Dobje, Pudobeno, Zakobilek, Lom in Delnice ter v Volči so si že napravili bojni načrt, napovedali borbo zemlji, za katero pravijo, da jim še vedno krade nekaj pridelkov, ki bi jim lahko dala, če bi jo pravilno obdelovali. Če poslušate te ljudi, kakor se pogovarjajo, kaj in kako bodo delali, kako izboljšali gospodarstvo, dobiš neomajno voljo, da bo gospodarska borba dobljena, še preden bo konec naše petletke. Ti kmetje so zamenjali puške, ki so jih rabili za časa oku-

pacije za obrambo zemlje, za rovače in lopate, pluge in druge stroje ter pričeli boj z zemljo. Združili so se in ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo. Na sestanku sem povprašal tega in onega:

„Ali ste vsi pripravljeni, da stopite v zadrugo? Ali vam bo v pomoč?“ Vskodjo je odgovoril isto:

„Nam, pa da ne bi šlo! Mar nismo delovni ljudje? Med nami ni lenuhov, vsi se bomo združili, razen Stanovnikovih. Teh ne maramo. Imajo sicer lepo kmetijo, cca 30 ha, ne menijo se za današnji razvoj. Za okupacije so bili vsi pri belogardistih, danes pa še niso nič boljše. Med okupacijo je vsa nemška sodrga imela v tej hiši na razpolago vse, mi in naši partizani pa nismo dobili ničesar. Teh ljudi ne maramo!“ so govorili kmetje.

Kmalu smo se pogovorili, kako in kaj se bo delalo. Nato so vsi podpisali pristopne izjave za kmetijsko zadrugo. Na sestanku pa niso bili navzoči samo kmetje iz ene vasi, kjer se je ta dan ustanovljala zadruga, prišli so tudi iz drugih sosednjih vasi. Tudi tri ure daleč so prišli pogledat, kako bodo ustanovljali zadrugo. In povabilj so me, naj pridem še k njim, da bi tudi oni radi imeli zadrugo.

Tako so se pričele ustanovljati zadruge tudi v našem okraju. B.

Iz naših krajev in tovarn

Tržič je sprejel plan za leto 1949

CF v Tržiču je z dobro organizacijo izpolnila vse naloge v preteklem letu

4. januarja 1949 se je vršil v Tržiču zbor volivcev, na katerem je bilo od strani izvršnega odbora MLO podano poročilo o vsem delu iz preteklega leta. Samo organizacijsko delo je bilo vse-skozi tesno povezano z masovnimi organizacijami. Volitve v OLO so pokazale visoko zavednost prebivalstva Tržiča, kar je še bolj potrdilo ljudsko posojilo v vsoti 2.000.000 din, pri čemer se je najbolje izkazal delovni kolektiv tovarne Runo. Ker je mesto samo turističnega značaja, je nujna potreba zahtevala, da se izvede in izdela regulacijski načrt, ki bo popolnoma spremenil lice mesta, obenem pa povečal osnovno šolo, gimnazijo, prosvetni dom, fizikalni dom in igrišče. Napravili bodo nasade, bazene, parke itd. Okolica je bogata z ilovico, ki leži v Rdeči dolini in Slakovem. V bodočem letu jo bodo začeli izkoriščati, saj je važnega gradbenega značaja.

V vsem delu pa so pokazale frontovske organizacije največje uspehe, posebno v udarniškem delu pri gradnji stanovanjskih blokov, mladinskega doma, vodovoda, v tednu gozdarstva, tednu cest in za izvršitev planskih nalog. Preko 27.000 udarniških ur v skupni vrednosti cca 2.000.000 dinarjev je dovolj jasen dokaz množičnega udarniškega dela. Poleg tega pa je bilo veliko številu tihih ur, ko so naši strokovnjaki presedelj mnogo noči pri načrtih in neumorno delali.

Gradbena dela v preteklem letu so se vršila v zelo velikem obsegu. Adaptiralo se je preko 20 stanovanj, zgradilo se je stanovanjski blok, ki je bil odprt 29. novembra, zgradil mladinski dom do III. faze, napravil nov vodni rezervoar, obenem pa je bila v gradnji nova „Pilarna Ljubelj“, ki pa je pričela s svojim delom šele v pozni jeseni, čemur je vzrok neodgovornost ing. Bokala, ki ni pravočasno dostavil potrebnih načrtov. Toda delo se je pozneje kljub težkočam nadaljevalo. Kar se tiče nacionalizacije podjetij, ni danes v Tržiču nobenega privatnega trgovca več. Vsa podjetja so nacionalizirana in dodeljena tovarnam in pa MLO-ju, ki ima 22. gospodarskih podjetij z 33 poslovalnicami. Vsa podjetja se najlepše razvijajo, kar je pripomoglo, da je MLO presegel finančni plan za 14%. Razne komisije pri MLO-ju, kot davčna, odkupna, za social. skrbstvo itd., so se v

svojem delu pokazale zelo agilne in zaslužijo vso pohvalo. Mnogo je bilo težav zaradi pomanjkanja delovne sile, in to največ zaradi nujnega vprašanja stanovanj. Zato bo treba v bodočem posvetiti več pažnje izgradnji stanovanj, kajti na ta način bomo tudi rešili vprašanje delovne sile, ki jo posebno pogrešajo tovarne. Vzlic temu pa so vsa podjetja v Tržiču plan dosegla in celo prekoračila, kar je v ponos vsemu delavstvu in prebivalstvu.

Delovanje na kulturno-prosvetnem področju je zajelo široke ljudske množice, da je pričelo resno primanjkovati strokovnega kadra, kar posebno velja za glasbeno šolo, petje in strokovne tečaje. Zelo napredno se vrši predvojaška vzgoja vseh obveznikov, ki ima tri centre. Hvalevredna pa je od strani prebivalstva in članov MLO-ja velika aktivnost pri razkrinkavanju spekulativ in kulaško usmerjenih elementov, ki so hoteli na račun skupnosti delati sebi v korist. Eno najbolj nujnih vprašanj pa je bilo vseskozi vprašanje prehrane, kajti videle so se poedine težke napeke na prehranjevalnih odborih, vendar pa se bodo te v bodočem letu s skupnim sodelovanjem popolnoma odpravile, tako da bo delavstvo pravočasno prejemale predpisane kontingente prehrane.

Toda prebivalci Tržiča s temi uspehi, ki so bili ogromni, saj so samo v gradnjah preseglj plan za 300%, še niso zadovoljni, hočejo še več. Ustvarili si bodo novo lepše mesto z velikimi in svetlimi stanovanjskimi in kulturnimi zgradbami, da bo Tržič vsej Gorenjski v ponos. Za leto 1949 je prebivalstvo sprejelo plan, ki obsega: dograditev žage Ljubelj, stanovanjskega bloka, mladinskega doma, zgraditev vodovoda, stanovanjski blok, kočjo na Bistriški planini. Regularizirali bomo strugo Bistrice, napravili čistilnico in likalnico, postavili beninskoro črpalko, adaptirali mestno vago in „Cankarjev dom“, elektrificirali Cankarjevo cesto, ustanovili državno glasbeno šolo, pravilno planirali pomladansko in jesenko setev, okrepili živino v Bistrici in še bolj popularizirali udarniško delo.

Z uspehi in delovnim poletom je prebivalstvo potrdilo, da je pot KPJ pravilna in da v njeno vodstvo neomajeno (Nadaljevanje na tretji strani)

Posvetimo čim večjo pozornost vašim izobraževalnim tečajem

Pomen izobraževalnih tečajev za socialistično preobrazbo vasi je že precej obravnavano dnevno časopisje. V tem članku pa bi pregledali delo izobraževalnih tečajev v našem okraju.

Že v decembru so v nekaterih krajih našega okraja začeli z organizacijo kmetijskih tečajev in v teh krajih sedaj tečaji že uspešno delujejo. Na Primškovem, v Žabnici, Bukovici in Bukovščici so vodje tečajev skupno z množičnimi organizacijami odredili predavateljski kader in izvedli agitacijo za vpis v tečaje. Tako v teh krajih poseča tečaj 20—30 mladincev in mladink. Napaka je le v tem, ker povsod tečaje obiskuje skoraj samo mladina, starejših pa ni niti na kmetijska in združna predavanja. Prav gotovo je krivda za to na vaških in krajevnih odborih Osvobodilne fronte, kajti tečaji so šli v večih primerih mimo frontovskih organizacij na vasi. Tako n. pr. v Cerkljah OF organizacija ni pomagala pri agitaciji za tečaj in ker se je vpisalo samo 5 mladincev, tečaj sploh še ni pričel z delom. V več primerih je Osvobodilna fronta na vasi vzela tečaj kot izključno mladinsko stvar; češ: „v šolo naj hodi mladina, za starejše to itak ni“. Gotovo pa je, da bi marsikateri kmet z veseljem poslušal predavanja o zatiranju plevela, zboljšavi travnikov in pašni-

kov, o zdravljenju bolne živine itd., in k temu povedal tudi svoje izkušnje.

Več pozornosti je treba posvetiti tudi predavateljem na tečajih. Omembe vreden je primer dela z predavatelji, ki ga ima vodja tečaja na Primškovem. Oni imajo namreč redne predavateljske sestanke, na katerih se pogovorijo o napakah posameznih predavateljev. Na tak način je vsak predavatelj takoj opozorjen, če pretežko in nerazumljivo predava.

Vasi, kjer zaradi preoddaljenosti tečajnikov ne morejo imeti večkrat tedensko predavanja, oziroma tečaja, naj to uredijo tako kot so to naredili na Martinjem vrhu, kjer imajo enkrat tedensko predavanje iz najvažnejših predmetov: kmetijstvo, združništvo in računstvo. Prav tako v vaseh, kjer ni predavateljev lahko vaščani predeljujejo gradivo iz „Kmečkega glasu“, ki je nalašč namenjen tem tečajem. V ta namen se lahko zelo koristno uporabijo dolgi zimski večeri. S tem bodo naši kmetje pridobili ogromno novih izkušenj za čim boljše in donosnejše obdelovanje svoje zemlje, kot tudi bodo pridobili vse drugačne pojme o združništvu kot jih imajo dosedaj. Naloga vseh množičnih organizacij pa je, da vodijo skrb o tečajih in krožkih in iščejo novih oblik za njih boljši uspeh.

niko, majhnega in velikega obsega, kar zelo lepo vidimo pri znamkah ZSSR. So pa tudi znamke, ki so izšle v obliki kvadrata in celo trikotnika. Pri znamki v obliki trikotnika pa ločimo znamko izdelano že v taki obliki in trikotno znamko, ki je nastala z diagonalnim prerezom pravokotne znamke, da vsebuje samo polovico slike. Te znamke so verjetno uporabljali v primeru trenutnega pomanjkanja znamk nižjih vrednosti, ker so prerezane veljale polovico manj kot cele, kar je bilo seveda na znamki označeno.

Po izdelavi jih ločimo po načinu tiskanja in vrsti papirja. Za tiskanje so uporabljali v glavnem bakrotisk, litografijo in včasih tudi navaden tisk. Dolgo pa so uporabljali papir posebne vrste z različnimi znaki, da so jih spoznavali od ponarejenih. Papir je imel različne vodne tiske, vdelane raznobarvne svilene nit, poseben neviden tisk, ki se je pokazal šele pri preiskovanju z določenimi sredstvi itd.

(Dalje prihodnjič)

Ali si že poravnal naročnino? Frontovci, naročajte in širite svoje okrajno glasilo „Gorenjski glas“!

SIND. KULTURNO-UMETNIŠKO DRUŠTVO „FRANCE PREŠEREN“ V KRANJU

sklicuje izredni občni zbor, ki se bo vršil dne 26. januarja 1949 ob 20. uri v gornji dvorani sindikalnega doma v Kranju.

Spored: 1. Moški pevski zbor: a) P. Sivic: Nocoj tovariši v napad. — b) Simoniti: Pesem o Titu. — 2. Volitve delovnega predsedstva in verifikacijske komisije. — 3. Poročilo o delu upravnega odbora. — 4. Poročilo blagajniškega poslovanja. — 5. Poročilo nadzornega odbora. — 6. Volitve novega upravnega odbora. — 7. Diskusija v delu in proračunu. — 8. Poročilo verifikacijske komisije o izidu volitev. — 9. Recitacija: M. Bor.: Odgovor zapadnim obrekovalcem. — 10. Harmonikarski zbor: a) Pesem partizanskih strelcev. — b) P. Lipar: Naši zvoki.

Vabljeni vsi aktivni in podporni člani ter vsi ostali ljubitelji kulture in umetnosti.

Odbor SKUD-a „France Prešeren“ v Kranju.

Fiskultura in sport

STRELSKA ZVEZA V NAŠEM OKRAJU

Strelska zveza, ki v drugih okrajih že uspešno deluje in je pri svojem delu že dosegla lepe uspehe, je pri nas šele v razvoju.

Strelska zveza Jugoslavije je organizacija, ki najtesneje sodeluje pri krepitvi brambene sposobnosti naše države, predvsem pa pripravlja mladino za vstop v JA. Vzreja vse svoje člane v brezmejni ljubezni do domovine ter vzgaja po tradicijah Narodno-osvobodilne borbe borbene državljane, ki bodo ohranili vse pridobitve domovinske vojne in krepili bratstvo in enotnost vseh naših narodov v smislu graditve socializma in borbe za trajen mir v svetu. V glavnem strelske družine vzgajajo pri svojih članih najboljše vrline, kot so: borbenost, tovarištvo, iskrenost in vztrajnost.

Na prvi redni letni skupščini SZS v nedeljo 9. t. m. so delegati soglasno sprejeli sklepe za postavitve močne in trdne strelske organizacije po vsej Sloveniji. To bomo pa dosegli le z ustvarjanjem strelskih družin po vseh mestih in vaseh ter delovnih kolektivih tovarn. V svrhu uspešnega dela pa se moramo povezati z vsemi masovnimi političnimi organizacijami, predvsem pa z ZB, JA in NM.

Stremiti moramo za tem, da bomo imeli povsod strelske družine v polnem razmahu, močno razvito tekmovanje med posamezniki in družinami, da bo vsak državljani lahko razvijal svoje strelske sposobnosti.

Po vsem tem bomo lahko tudi iz našega okraja pošiljali na republiška in zvezna tekmovanja svoje najboljše strelce, ki bodo častno zastopali naš okraj v strelski organizaciji.

H. S.

Filatelijski

RAZVOJ IN POMEN POŠTNE ZNAMKE

Poštna znamka, ki je izšla prvič leta 1840, je dobivala v svojem razvoju različne oblike, izdelave in vrste, od katerih so se nekatere ohranile, druge pa so svojo izdajo dokončale, bodisi iz tehničnih razlogov, nepriločnosti ali preobrazbe plačevanja.

Po obliki so danes najbolj razširjene znamke ležečega in stoječega pravokot-

Šah

V prvem kolu moštvenega sindikalnega prvenstva v Kranju je bila odigrana samo ena tekma med aktivom tovarne Inteks in mladinci industrijske šole Iskra. Dvoboj se je zaključil nerešeno z rezultatom 3:3. Ostale tekme med aktivom Iskre in mladinci gimnazije ter aktivom Sava in KOZ so bile prelozene.

16. januarja prične v Mariboru mladinsko prvenstvo Slovenije. Turnirja se bo udeležil tudi zastopnik Kranja.

23. januarja se vrši na Jesenicah prijateljski dvoboj med šahisti Kranja in Jesenic, predvidoma na 50 deskah. Za poživitev šahovske igre na Gorenjskem je to pomemben dogodek.

Sampionat FLRJ v Beogradu se bliža koncu. Borba za prvo mesto še ni odločena, čeprav imamo še zadnje kolo do zaključka turnirja. Pirc se je z zmago nad Božičem povzpela na prvo mesto, vendar imata tudi Gligorič in Rabar praktične izgleda za osvojitev prvenstva. Ker se v zadnjem kolu srečata Rabar in Gligorič, ima Pirc najpovoljnejše izgleda za osvojitev letošnjega državnega prvenstva v šahu.

Stanje pred zadnjim kolom: Pirc 12, Gligorič 11 (1), Rabar 10 in pol (1), Trifunovič 10 (1), Nedeljkovič 8 in pol (1), Puc in Djaja 8 in pol itd.

Pravico direktnega pristopa v finale za drugo leto so si prvi štiri imenovani igralci že priborili, ker je skoraj izključeno, da bi jih še kdo mogel dohiteti. Naskok, ki ga imajo vodeči od ostalih, je prevelik. Vsekakor pa bo zadnje kolo prineslo šele odločitve prvaka v šahu za to leto.

Se nikdar ni bil šampionat tako buren in napet, kakor je bil letos, kar je najboljši dokaz, da je kvaliteta šahovske igre v Jugoslaviji na izredno visoki stopnji.

Preseka

RAZDELJEVANJE VINA

OLO Kranj, poverj. za trg. in preskrbo objavlja:

S takojšnjo veljavo ukinjamo začasno vsako dodeljevanje vina za razne zabave, veselice in slične prireditve. Vino se bo v okviru možnosti dodeljevalo samo še delavsko-uslužbenim restavracijam, delno menzam, državnim in združnim gostiskim podjetjem in planinskim postojankam, v kolikor obratujejo v zimskih mesecih.

Prosimo vsa podjetja, ustanove, sind. podružnice, da prednje obvestilo upoštevajo, ker OLO ne razpolaga s takimi količinami vina, da bi mogel preko celega leta upoštevati vse potrebe po alkoholnih pijačah, ker v kolikor bi se potrošnja že v začetku leta preveč razširila, bo vina zmanjkalo v kasnejšem času, ker so količine, s katerim razpolagamo, določene za kritje potreb celega leta.

V izrednih primerih se bodo prošnje reševale individualno.

Pov. za trg. in preskrbo OLO.

Ali Vam je znano . . .

da zapirajo mesnice v dneh prodaje v Škofji Loki že ob 17.30. uri, tako, da mnogi potrošnik ostane brez mesa, čeprav ga je vedno v zadostni količini za delitev . . .

da je v zadnjem času kranjski tržni trg kar dobro založen z jabolki, ki so pa silno drage, ker jih špekulantsko nastrojani kmetje prodajajo od 15—25 dinarjev za kg . . .

da čez 270 delavcev iz Cerkelj, Veselovega in Brnikov (11—13 km oddaljenosti) čaka na dnevni prevoz v Kranj, kjer delajo v raznih tovarnah, a autobusa ni, ker so ga dali v popravilo že pred novim letom . . .

da je ocenjevalna komisija KLO v Bitnjah zapuščinno posestva po domače pri Golobovih iz Srednjega Bitnja ocenila za 118.000 din vrednosti, čeprav je ono vredno v malem rečeno čez pol milijona dinarjev . . .

da mnogi člani „Prešernovega gledališča“ v Kranju, ki so nastopili na umetniški reviji 21.—23. novembra v Mariboru vse do danes niso dobili še povrnjenih mezd . . .

da je učiteljica Strniša Maksa v šoli pri Sv. Ani nad Tržičem zapodila nekega učenca, ki je hotel med poukom veronauka v Rdeči kotiček z besedami: „Marš k veronauku . . .“

da vsakemu tujcu, ki pride v Kranj takoj udari v oči ogromen kup smeti, ki jih mečejo v Savo ob delavskem domu . . .

da stanovanjska komisija pri MLO v Škofji Loki izjavlja, da ni stanovanj v mestu, dočim stoje neizkoriščene opremljene sobe v bivših gostilnah . . .

da uprava tečaja za sekače v Škofji Loki pri svojem odhodu niti ne zaklepa učilnic in sob, kjer je motorna žaga, postelje itd. . . .

Tedenska kronika

SPOMINSKI DNEVI

- 21. I. 1924 — umri Vladimir Iljič-Lenin.
- 21. I. 1945 — Škofjeloški odred se bori z belo gardo pri Železnikih. Po več urni borbi se je sovražnik umaknil in imel pri tem 8 mrtvih in 10 ranjenih.
- 23. I. 1878 — rojen Oton Župančič.
- 23. I. 1944 — se je začela v Beogradu Zvezna sindikalna konferenca, na kateri je bil sprejet sklep o ustanovitvi Enotnih sindikatov delavcev in namščencev Jugoslavije.

SEZNAM POROK

DNE 15. JANUARJA 1949 V KRANJU

Fende Lovrenc, Kokra in Okorn Marijana, Zg. Luša, Sobočan Janez, Kokra in Hanc Marija, Kokra, Logar Franc, Suha in Zorman Veronika, Lahovče, Knapič Janez, Preddvor in Drobnič Pavla, Preddvor, Grobelšek Vladimir, Kranj in Negro Malfalda, Kranj, Solar Matej, Rudno in Smid Neža, Dražgoše, Tršan Franc, Valburga in Ložar Antonija, Valburga, Puhar Janez, Retnje in Okršlar Frančiška, Pristava, Kozelj Janez, Hotemaže in Florjančič Frančiška, Visoko.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond din 1.600.

DEŽURNA SLUŽBA

Nedeljsko dežurno službo ima v nedeljo, dne 23. I. 1949 dr. Ambrožič Ivan, tel. št. 333. Nedeljska dežurna zdravniška služba traja od sobote od 18. ure do ponedeljka do 6. ure zjutraj.

Isti zdravnik vrši v sledečem tednu tudi nočno dežurno službo vsak dan od 20. ure do 6. ure zjutraj.

DEŽURNA LEKARNA

23. I. 1949: Mrh. Rauch Metod, Titov trg.

DEŽURNA TRAFIKA

23. I. 1949: Kušlan Frančiška, Titov trg.

KINO KRANJ

21. I. do 24. I.: „Rdeča Ruta“ — Sovj. umetniški film.

24. I. do 27. I.: „Sin polka“ — Sovj. umetniški film.

KINO STRAŽIŠČE

21. I. do 24. I.: „Kralj“ — francoski umetniški film.

KINO ŠKOFJA LOKA

od 21. I. do 27. I.: „Sinja pota“ — Sovj. umetniški film.

KINO TRŽIČ

19. in 20. I. 1949: „Jan Rohač“ — Češki umet. barvani film.

22. in 23. I. 1949: „Tretji udarec“ — Sovj. umetniški film.

PREDAVANJA

Ob 25-letnici smrti velikega Lenina se bodo vršila 21. t. m. ob 19. uri predavanja: „O Leninu“ v Kranju, Škofji Loki, Tržiču, Poljanah, Žireh in Železnikih. Predavanja v Kranju bo v dvorani sindikalnega doma.